

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 514/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **K-system, spol. s r.o.**, SNP 2780/170, Žiar nad Hronom, zastúpeného Advokátska kancelária UHAL s.r.o., Štefana Moyzesa 9877/43, Zvolen, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B5-49C/136/2013 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B5-49C/136/2013 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. B5-49C/136/2013 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie **1 000 eur**, ktoré **j e** mu Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania. Okrem toho sťažovateľ žiada, aby ústavný súd mestskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a priznal mu finančné zadosťučinenie 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 514/2025-14 z 11. septembra 2025 bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Sťažovateľ ako jeden z vlastníkov bytov a nebytových priestorov je jedným zo žalovaných, ktorí sú označení ako žalovaní 2. Napadnuté konanie bolo pôvodne vedené na Okresnom súde Bratislava V, ktorý zanikol a výkon súdnictva prešiel na Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“). Z dôvodu späťvzatia žaloby zo strany žalobcu bolo konanie uznesením okresného súdu z 15. októbra 2021 zastavené a žalovanému 2, ako aj žalovanému 3 bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Uznesenie okresného súdu o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť 23. novembra 2021. Sťažovateľ podaním doručeným okresnému súdu 15. novembra 2021 vyčíslil trovy konania. Okresný súd o výške náhrady trov konania nerozhodol, preto sťažovateľ 24. februára 2023 požiadal okresný súd o vydanie tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd následne rozhodol o výške náhrady trov konania uznesením vyššieho súdneho úradníka z 28. marca 2023, z ktorého nebolo zrejmé, na akú sumu z celkovo priznanej výšky trov konania má nárok žalovaný 2 a žalovaný 3. Vzhľadom na nezrozumiteľnosť a neurčitost rozhodnutia o výške trov konania podal sťažovateľ 26. apríla 2023 proti uzneseniu sťažnosť, rovnako ako ďalší žalovaní. Po nahliadnutí do elektronického súdneho spisu sťažovateľ zistil, že mestský súd doručil žalobcovi sťažnosti na vyjadrenie až 10. novembra 2024 a ďalej bol nečinný. Preto sťažovateľ podal 26. marca 2025 sťažnosť predsedovi mestského súdu na zbytočné prietahy v konaní, v ktorej požiadal o vykonanie opatrení na odstránenie prietahov.

5. Mestský súd po doručení sťažnosti predsedovi súdu vydal 27. marca 2025 uznesenie, ktorým zrušil uznesenie vyššieho súdneho úradníka. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 11. apríla 2025 a 10. apríla 2025 bol sťažovateľ upovedomený o tom, že podpredsa mestského súdu vyhodnotil jeho sťažnosť na prietahy ako dôvodnú. Mestský súd rozhodol o náhrade trov konania uznesením zo 7. mája 2025, proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú súd zaslal žalobcovi na vyjadrenie v súlade so zásadou kontradiktórnosti civilného konania.

6. Podľa sťažovateľa napadnuté konanie trvá neprimerane dlho. Predmetom rozhodovania je výška trov konania, preto nie je dôvod na to, aby o nich nebolo po vyše troch rokoch a šiestich mesiacoch od právoplatnosti uznesenia o zastavení konania rozhodnuté. Podanie sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka konanie predĺžilo, avšak bolo zrušené uznesením súdu pre nejasnosť výroku o výške náhrady trov konania jednotlivých žalovaných, čo potvrdzuje dôvodnosť podanej sťažnosti. Mestský súd svojím postupom spôsobil zbytočné prietahy, ktoré neboli v čase podania ústavnej sťažnosti odstránené, a to napriek jeho snahe, aby k prietahom nedochádzalo. Okrem vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru požaduje sťažovateľ finančné zadosťučinenie v celkovej výške 3 000 eur. Požadované zadosťučinenie predstavuje 1 000 eur za každý rok zbytočných prietahov, ktoré zapríčinil svojou nečinnosťou výhradne súd.

II. Vyjadrenie mestského súdu

7. Vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 3. októbra 2025 predsedníčka mestského súdu uviedla priebeh úkonov vykonaných v konaní po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania z 15. októbra 2021. Vo vzťahu k obdobiu do rozhodnutia o trovách konania uznesením vyššej súdnej úradníčky z 28. marca 2023 poukázala na to, že právna úprava Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) neurčovala vyššiemu súdnemu úradníkovi lehotu na vydanie uznesenia o výške náhrady trov konania. Lehota 60 dní v zmysle § 262 ods. 2 CSP bola určená až zákonom č. 201/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov účinným od 1. júla 2023. Okolnosťou znemožňujúcou plynule konať boli zároveň personálne problémy v súdnom oddelení súvisiace s odchodom vyššej súdnej úradníčky na materskú dovolenku, ako aj pandémie, keď súdy museli postupovať v súlade s príslušnými odporúčaniami v záujme ochrany zdravia.

8. Priebeh konania po podaní sťažnosti žalovanými proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky bol negatívne ovplyvnený aj tým, že spis bol nedopatrením založený k spisom určeným na vykonanie opravného uznesenia, resp. na založenie do archívu. V ďalšom období došlo k reorganizácii v súvislosti s reformou súdnej mapy, keď súd čelil komplikovanému obdobiu spojenému s nefunkčnosťou systému. Vzhľadom na množstvo a rozsah nedostatkov uznesenia vyššieho súdneho úradníka ho súd uznesením z 27. marca 2025 zrušil a vec bola vrátená na ďalšie prejednanie a rozhodnutie, proti ktorému majú strany opäť možnosť sťažnosť, čo sťažovateľ využil a sťažnosť 11. júna 2025 opätovne podal. V prípade, ak by súd postupoval tak, že by napadnuté uznesenie zmenil, išlo by o konečné rozhodnutie bez možnosti procesnej obrany. Objektívnou prekážkou, pre ktorú súd dosiaľ nerozhodol o sťažnosti žalovaného 2 (sťažovateľa, pozn.) je aj to, že z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na súd vyššej inštancie bola vec pridelená novej zákonnej sudkyňi, ktorá do reálneho výkonu nastúpila až 1. októbra 2025 z dôvodu povinného čerpania dovolenky.

III. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd uvádza, že nedoručoval vyjadrenie mestského súdu sťažovateľovi pre účely jeho vyjadrenia, pretože sa od jeho repliky nedá očakávať získanie akýchkoľvek pre rozhodnutie veci relevantných informácií. Ústavný súd po overení aktuálneho skutkového stavu vyhodnotil, či došlo zo strany súdu k priesťahom v konaní.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu

(IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

12. Po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (23. novembra 2021) je posudzované konanie vo fáze rozhodovania o výške trov konania, čo patrí k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania v predmetnej fáze nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

13. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v posudzovanom období napadnutého konania, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnej fáze konania k zbytočným prietahom. Sťažovateľovi nemožno vyčítať skutočnosť, že využíva jemu dostupné opravné prostriedky podľa vnútroštátneho práva, keď preukazuje riadnu starostlivosť pri vykonávaní procesných úkonov. Sťažovateľ sa zároveň aktívne domáhal rozhodnutia súdu o výške trov konania. Význam veci pre sťažovateľa je daný tým, že ako strana súdneho sporu, ktorej bol priznaný nárok na náhradu trov konania po právoplatnom rozhodnutí, vo veci očakáva nastolenie právnej istoty v otázke ich výšky.

14. Napokon ústavný súd hodnotil postup mestského súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov v posudzovanom období napadnutého konania, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti a z vyjadrenia mestského súdu. Je nepochybné, že o výške trov konania sťažovateľa nie je právoplatne rozhodnuté napriek tomu, že konanie vo veci samej bolo právoplatne skončené uznesením o zastavení konania právoplatným 23. novembra 2021. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že o trovách konania boli vydané už dve uznesenia (28. marca 2023 a 7. mája 2025), keď prvé z týchto uznesení vydal súd až po šiestnástich mesiacoch po právoplatnosti zastavenia konania a navyše bolo pre nejasnosť a chyby zrušené, o čom súd rozhodoval ďalšie dva roky. Postup mestského súdu pri rozhodovaní o trovách konania je ústavne neakceptovateľný.

15. Vo vzťahu k argumentácii mestského súdu, že lehota 60 dní na rozhodnutie o výške náhrady trov konania bola do § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) doplnená až s účinnosťou od 1. júla 2023, je potrebné uviesť, že to neodôvodňuje nečinnosť súdu trvajúcu už v tom období vyše roka pri rutinnom rozhodovaní o výške trov konania. Pritom ďalší postup mestského súdu bol opäť poznačený významnou nečinnosťou, keď o sťažnosti žalovaných proti uzneseniu o výške trov konania súd rozhodol až 27. marca 2025. Okrem toho je potrebné uviesť, že povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa strana obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 CSP, ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

16. Mestský súd postup v napadnutom konaní podrobne popísal a pomenoval konkrétne personálne/organizačné problémy, administratívnu poddimenzovanosť súdu a ďalšie všeobecne známe problémy súdnictva. K tomu ústavný súd stabilne uvádza, že systémové zlyhania pri správe

súdnicstva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom neuznania základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a nezabavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za prietahy (II. ÚS 481/2017). Zmyslom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nie je pomenovanie príčin prietáhov v konaní alebo vyvodenie zodpovednosti vo vzťahu k stranám, ich advokátom, sudcom, súdnej administratíve, predsedom súdov či k rezortnému ministerstvu. Rovnako účelom ústavnej sťažnosti nie je dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter (III. ÚS 113/2024). Ani problémy týkajúce sa súdnej reformy (tzv. súdnej mapy) nemôžu byť na ťarchu účastníkov konania (III. ÚS 471/2023, III. ÚS 541/2023).

17. S ohľadom na uvedené skutočnosti dospel ústavný súd k názoru, že v posudzovanom konaní v časti rozhodovania o výške trov konania došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Ústavný súd na základe zistenia, že postupom mestského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, mu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, pretože namietané konanie v časti rozhodnutia o trovách konania nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľa právoplatne skončené.

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

19. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia.

20. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia 3 000 eur, čo odôvodnil skutočnosťou samotného zásahu do svojich práv, ku ktorému došlo nečinnosťou mestského súdu v jednoduchej veci trov konania. Sťažovateľ pritom prietahy nezapríčinil, naopak, vlastnými podnetmi upozorňoval súd na zbytočné prietahy.

21. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného mestským súdom, obdobia nečinnosti, berúc do úvahy, že predmetom rozhodovania je bežná vec trov konania, správanie sťažovateľa, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie 1 000 eur pre sťažovateľa za primerané finančné zadost'učinenie. Ústavný súd k tomu poznamenáva, že miera právnej neistoty sťažovateľa vo fáze rozhodovania o výške náhrady trov konania je neporovnateľná s fázou pred rozhodnutím vo veci samej. Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadost'učinenia, ktorú už ústavný súd nepovažoval za primeranú, návrhu sťažovateľa nevyhovel.

V.
Trovy konania

22. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením.

23. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2025 je 371 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 371 eur), čo predstavuje 742 eur, spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje náhrada trov 771,68 eur. Táto suma sa zvyšuje o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, keďže právny zástupca sťažovateľa je platcom tejto dane. Spolu tak sťažovateľovi patrí náhrada trov konania vo výške 949,17 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu